

into

**ETSIVÄ NUORISOTYÖ JA
TYÖPAJATOIMINTA RY**

Sosiaaliturvakeskuksen kuulemistilaisuus:
Opiskelija- ja nuorisjärjestöjen ratkaisuehdotukset
sosiaaliturvan nykyjärjestelmän uudistamiseksi

Reetta Pietikäinen 2.5.2022

1. Miten sosiaaliturvan kokonaisuutta (palvelut ja etuudet) tulisi uudistaa nuorten ja opiskelijoiden näkökulmasta? 1/2

- **Toimeentulotuen myöntäminen on kytkettävä paremmin palveluihin ja yksilölliseen tukeen.** Kela-siirto on jättänyt tukea tarvitsevia nuoria ilman palveluita.
- Samoin, kun nuorelta evätään oikeus työttömyysetuuteen, nuori tulisi kontaktoida ja selvittää hänen elämäntilannettaan sekä ohjata tarvittaviin palveluihin.
- **Kohtaavaa palvelua, palvelutarpeiden kokonaisvaltaista arviointia ja oikea-aikaista palveluohjausta on vahvistettava.** Tukea ja osallisuutta vahvistavia palveluita on saatava nykyistä nopeammin.
- **Työntekijävajeet** (erit. sosiaalityö, TE-toimistot) **on paikattava.** Työntekijöiden tulee olla vahvemmassa kontaktissa nuoreen ja **tuntea nuoren tilanne paremmin**, jotta hänet voidaan ohjata oikeiden etuuksien ja palveluiden piiriin.
- **Nuorten näkökulmasta järjestelmä on kokonaisuudessaan liian monimutkainen ja vaikeaselkoinen.** Nuorilla ei ole riittävästi tietoa etuuksista ja palveluista eikä omia oikeuksia tunneta. **Yksilöllistä palvelua tulee lisätä, ohjeita ja käytettyä kieltä selkokielistää. Palveluiden nuorilähtöisyyttä tulee vahvistaa.**
- Tarvitaan lisää matalan kynnyksen palveluita, erityisesti nuorille suunnattuja mielenterveys- ja päihdepalveluita.
- Tarvitaan monialaisen yhteistyön vahvistamista ja palveluprosessien yhtenäisyyden varmistamista sekä jalkautuvia palveluita ja nuorilähtöistä rinnalla kulkevaa työtettä.

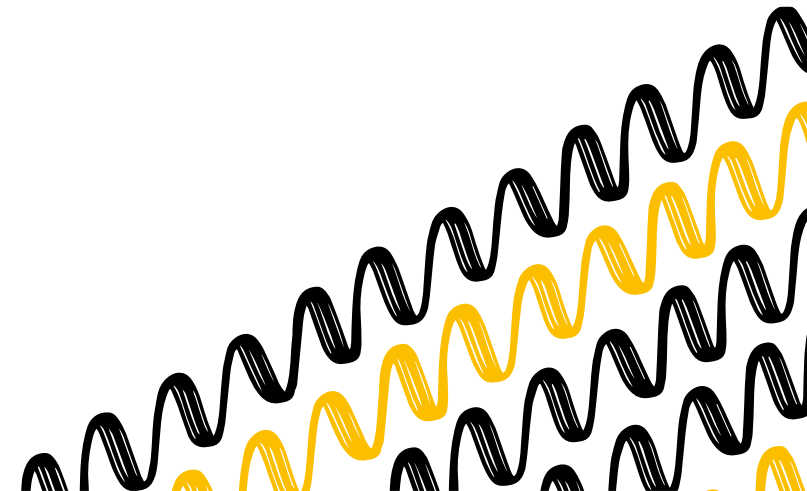
1. Miten sosiaaliturvan kokonaisuutta (palvelut ja etuudet) tulisi uudistaa nuorten ja opiskelijoiden näkökulmasta? 2/2

- **Selvitettävä tarvetta uudelle nuorisopoliittiselle toimenpiteelle**, joka mahdollistaisi kokonaisvaltaisen tuen, arjenhallinnan vahvistamisen ja nuoritahtisen etenemisen ilman TE-toimiston sanktiointia.
- **Työttömien työnhakijoiden oikeutta omaehtoiseen opiskeluun tulee parantaa.**
- Aktivointisuunnitelmien tulee mahdollistaa osallistuminen myös toimiin, jotka eivät ole julkisia työvoimapalveluja tai sosiaali-, terveys-, kuntoutus- tai koulutuspalveluja, kuten järjestö- ja vapaaehtoistoiminta.
- Osaamisen osoittamista näytöissä työllisyyttä edistävissä palveluissa, esim. työpajalla, tulee edistää. TE-toimistojen tietämystä osaamisen osoittamisen käytännöistä tulee lisätä. Tällä hetkellä tarpeettomat selvityspyynnöt ovat aiheuttaneet turhaan etuuksien katkeamista.
- **Järjestelmän tulee tukea nykyistä joustavammin ja nopeammin siirtymiä elämäntilanteesta ja statukselta toiselle. Tulojen ja etuuksien yhteensovittamista pitää parantaa.** Moni nuori kokee, että on helpompi jatkaa toimeentulotuella, kuin ottaa talouden vaakalaudalle vieviä keikkatyötä vastaan.
- **Etuuksien tasoerot ovat suuria, erit. toimeentulotuen ja opintotuen välillä.** Tämä ei ole kannustavaa ja aiheuttaa monille nuorille esteen edetä opintoihin. **Opintotuen tasoa tulee korottaa.**

2. Miten työkyvyttömyysetuuksia tulisi edelleen kehittää, jotta ne tukisivat tarkoituksenmukaisella tavalla nuoria ja opiskelijoita, joilla on työ- tai opiskelukyvyn haasteita?

- **Etuudelta toiseen siirtymistä on joustavoitettava, erityisesti sairauslomalta kuntoutustuelle siirryttäessä.** Siirtymävaiheet tuottavat kuormittuneessa tilanteessa oleville nuorille lisäähdistusta, kun etuudesta ei ole varmuutta. Tämä on myös osalle nuorista este hakeutua palveluihin, ja he jäävät toimeentulotuelle.
- **Tulee vahvistaa kannustimia osallistua osallisuutta edistävään toimintaan (esim. työpajatoiminta) omien voimavarojen mukaan myös eläkestatuksella oleville nuorille.**
- Huomiota tulee kiinnittää niiden nuorten tukemiseen, joilla on työ- ja toimintakyvyn puutteita esim. mielenterveyteen liittyen, mutta niitä ei ole selvitetty eivätkä he ole kuntoutuksessa tai hoidossa, vaan työttömyysetuudella tai toimeentulotuella. **TE-toimiston ja Kelan virkailijoiden mahdollisuuksia tunnistaa kuntoutustarpeita ja ohjata eteenpäin on vahvistettava.**

3. Miten nuorten ja opiskelijoiden tarvetta turvautua toimeentulotukeen pitkäaikaisesti voitaisiin vähentää?

- **Ensisijaisiin etuuksiin tarvitaan riittävä, nykyistä korkeampi taso.**
- **Nuoriin kohdistuvaa sanktiointia tulee vähentää työttömyysturvan puolella.**
- **Yksilöllinen tuki ja palvelut tulee kytkeä toimeentulotukeen nykyistä nopeammin.** Kelassa on kiinnitettävä toimeentulotukea saavien tukea tarvitsevien nuorten tavoittamiseen erityistä huomiota. **Kelan yhteistyötä etsivän nuorisotyön kanssa on vahvistettava.**
- **Sosiaalityön resursseja on lisättävä,** jotta sosiaalityöntekijät ehtivät tavoittaa ja kohdata Kelan heille ilmoittamia yli 4 kk toimeentulotukea saaneita nuoria.
- **Lisää henkilöstöresursseja ensisijaisten etuuksien käsittelyyn ja selvittelyyn** TE-toimistoissa ja Kelassa.
- **Tarvitaan vahvempia panostuksia aktiivisen työvoima- ja sosiaalipolitiikan palveluihin.** Lisättävä myös moniammatillisia palvelutarvearvioita ja aktiivista ohjaamista palveluihin tämän perusteella. **Nuorisolähtöisiä kuntoutus-, valmennus- ja työllistämispalveluita hyödynnettävä vahvemmin.**
- **Kannustinloukut pois: joustavammat ja paremmat kannustimet työhön ja opiskeluun.**
- **Huomiota myös ennaltaehkäisevään työhön.** Koulunuorisotyöhön pitkäjänteiset resurssit ja oppilaitoksissa etsivän nuorisotyön ja koulunuorisotyön yhteistyötä vahvistettava.

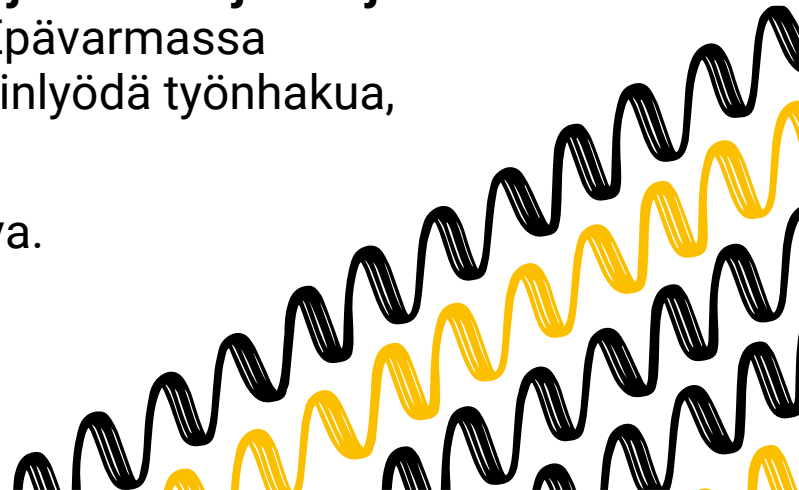

4. Millainen opintotukijärjestelmä turvaisi päätoimisen opiskelijan toimeentulon?

- **Opintotuen korottaminen: minimitoimeentulon tasolle ja lainapainotteisuuden vähentäminen.**
- Lainahyvitys aikataulussa valmistuneille on tarkoituksenmukainen ja sen prosenttiosuutta voisi edelleen nostaa.
- Vanhempien tulojen vaikutusta lievennettävä: tulorajaa tulisi korottaa.

5. Miten nuorten ja opiskelijoiden asumisen tukemista pitäisi kehittää?

- Huomioitava korkeat asumiskustannukset. **Kelan hyväksymää enimmäisasumismenojen tasoa pitää nostaa ja asumistukea korottaa.**
- **Asumistuki on sovittava paremmin ja joustavammin yhteen muun etuusjärjestelmän ja tulojen kanssa.** Asumistuki muodostaa usein yhden elementin kannustinloukuissa. Epävarmassa työmarkkinatilanteessa olevat nuoret voivat torjua tarjolla olevia töitä tai laiminlyödä työnhakua, koska laskelmoivat, että tulot ovat riski vakaalle asumistuella.
- **Asumistukea yksilökohtaistettava.** Opiskelijoiden tilannetta tasavertaistettava.
- **Nuorille tarvitaan lisää kohtuuhintaisia asuntoja.**

into

**ETSIVÄ NUORISOTYÖ JA
TYÖPAJATOIMINTA RY**

Kiitos!

Reetta Pietikäinen
reetta.pietikainen@intory.fi
050 374 9708

@intolaiset

Into – etsivä nuorisotyö ja
työpajatoiminta

@intolaiset